

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ Ο.Κ.Ε.

Επί του Σχεδίου Νόμου

του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας

με τίτλο

«Πλαίσιο για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας: Διατάξεις για την πολιτική προστασία και το πυροσβεστικό σώμα»

Ιούνιος 2025

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Στις 23 Μαΐου 2025 εστάλη στην Ο.Κ.Ε. προς γνωμοδότηση από το Γ' Τμήμα της Γενικής Γραμματείας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων της Προεδρίας της Κυβέρνησης, το Σχέδιο Νόμου του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας με τίτλο: «Πλαίσιο για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας: Διατάξεις για την πολιτική προστασία και το Πυροσβεστικό Σώμα».

Για την επεξεργασία του εν λόγω Σχεδίου Νόμου συγκροτήθηκε Επιτροπή Εργασίας αποτελούμενη από τους κ.κ. **Γεώργιο Αμβράζη, Μιχάλη Μητσόπουλο, Ηλία Δόλγυρα, Ιωάννη Ριζεάκο, Φώτη Κολεβέντη, Κωνσταντίνο Μπάρδα** και **Ιωάννη Μουράτογλου**.

Ως Πρόεδρος της Επιτροπής Εργασίας ορίστηκε ο **κ. Φώτης Κολεβέντης**, Αντιπρόεδρος της Ο.Κ.Ε.

Στις εργασίες της Επιτροπής Εργασίας συμμετείχαν επίσης ως Εμπειρογνώμονες ο **κ. Νικόλαος Αθάνατος**, Υποστράτηγος Π.Σ., π. Πρόεδρος Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Πυροσβεστών, ο **κ. Αναστάσιος Σωτήρχος**, Δρ Μηχανικός ΕΜΠ, Νομικός ΕΚΠΑ, Αντιστράτηγος Π.Σ.- Υπαρχηγός ε.α., ο **κ. Βλάσσης Σιώμος**, Πρόεδρος Επιτροπής Πολιτικής Προστασίας της ΚΕΔΕ, και ο **κ. Άγγελος Σωτηρόπουλος**, Φυσικός, Δρ. Χημικής Μηχανικής.

Από πλευράς Ο.Κ.Ε. συμμετείχε και είχε τον επιστημονικό συντονισμό του έργου της Επιτροπής ο **κ. Δημήτριος Μπίμπας**, Επιστημονικός Συνεργάτης της Ο.Κ.Ε.

Η Επιτροπή Εργασίας ολοκλήρωσε το έργο της σε δύο (2) συνεδριάσεις και η Εκτελεστική Επιτροπή διαμόρφωσε την εισήγησή της προς την Ολομέλεια στη συνεδρίασή της, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 24 Σεπτεμβρίου 2025.

Η Ολομέλεια της Ο.Κ.Ε., αφού ολοκλήρωσε τη συζήτηση για το θέμα στη συνεδρίαση της 13ης Φεβρουαρίου 2026, διατύπωσε την υπ' αριθ. 349 Γνώμη της.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ.....	4
ΓΕΝΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ.....	8
ΣΧΟΛΙΑ Ο.Κ.Ε. ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΤΟΥ Ν/Σ.....	11
ΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ.....	12
ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ Ο.Κ.Ε. ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ.....	17

Γνώμη της Ο.Κ.Ε. επί του Σχ/Ν του Υπ. Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας με θέμα

«Πλαίσιο για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας: Διατάξεις για την πολιτική προστασία και το Πυροσβεστικό Σώμα»

ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

Η αυξανόμενη ένταση και συχνότητα φυσικών καταστροφών (πυρκαγιές, πλημμύρες, σεισμοί) που συμβαίνουν τα τελευταία χρόνια σε συνδυασμό με τις επιπτώσεις της κλιματικής κρίσης επιβάλλουν την αναθεώρηση και ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των μηχανισμών πολιτικής προστασίας συνολικά στη χώρα, με υποστήριξη του επιτελικού ρόλου και των επιχειρησιακών δυνατοτήτων του κράτους και ιδιαίτερα του Πυροσβεστικού Σώματος. Η πολιτεία και οι κοινωνικοί φορείς έχουν αναγνωρίσει ότι εκτός από την αξιοποίηση των σύγχρονων μέσων και ψηφιακών εργαλείων απαιτείται και ενιαίο μακρόπνοο σχέδιο για την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας επί του πεδίου. Το υπό εξέταση νομοσχέδιο επιχειρεί να βελτιώσει πτυχές της παραπάνω διακηρυχθείσας στοχοθεσίας, η οποία τυγχάνει ευρύτερης αποδοχής.

Πιο αναλυτικά, με το υπό μελέτη νομοσχέδιο «Πλαίσιο για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας: Διατάξεις για την πολιτική προστασία και το Πυροσβεστικό Σώμα», σύμφωνα με το αρμόδιο Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας επιχειρείται η αναθεώρηση και επικαιροποίηση του θεσμικού και οργανωσιακού πλαισίου για τη λειτουργία του πυροσβεστικού σώματος με άμεσο σκοπό:

- την ενίσχυση της στελέχωσης του Π.Σ. σε κρίσιμες κατηγορίες προσωπικού (πρόσληψη πυροσβεστικού προσωπικού ειδικών καθηκόντων) καθώς και τη στήριξη των πληγέντων από φυσικές καταστροφές στο σύνολό τους και την ταχεία αποκατάσταση των ζημιών σε κατοικίες.

Ως πιο μακροπρόθεσμοί στόχοι τίθενται

- Η βελτιστοποίηση της διαδικασίας κήρυξης περιοχών σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας.
- Ο εξορθολογισμός των διαδικασιών προκήρυξης πρόσληψης πυροσβεστικού προσωπικού ειδικών καθηκόντων, η δραστική μείωση του χρόνου διενέργειας του διαγωνισμού και η αντιμετώπιση της υποστελέχωσης του Π.Σ..
- Η αύξηση της ικανότητας του διωκτικού μηχανισμού στην αντιμετώπιση του αδικήματος του εμπρησμού και η ενίσχυση της αποτελεσματικότητάς του
- Η οικονομική ενίσχυση των πληγέντων πολιτών και επιχειρήσεων και, μέσω αυτής, η στήριξη της εθνικής οικονομίας και η ομαλοποίηση της οικονομικής ζωής.

Σύμφωνα με το Υπουργείο, «...οι προωθούμενες διατάξεις καθιστούν αποτελεσματικότερη τη διαδικασία κήρυξης της κατάστασης έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας τοπικής κλίμακας, προκειμένου να τίθενται ρεαλιστικές προθεσμίες για την υλοποίηση έργων αποκατάστασης θεομηνιών, δεδομένης της ανάγκης συνεργασίας των εμπλεκόμενων φορέων. Η εφαρμογή των αξιολογούμενων ρυθμίσεων αναμένεται να συμβάλει ουσιαστικά και στην οργάνωση και στη στελέχωση του Π.Σ., εξασφαλίζοντας το απαραίτητο ανθρώπινο δυναμικό για την εκπλήρωση της αποστολής του και επιτυγχάνοντας μεγαλύτερη επιχειρησιακή αξιοποίηση στη χρήση των εναερίων μέσων. Η αύξηση της διαθεσιμότητας των πτητικών μέσων εκτιμάται ότι θα ωφελήσει την πυρόσβεση και ολόκληρη την ελληνική κοινωνία για την αντιμετώπιση των δασικών πυρκαγιών. Περαιτέρω, επιδιώκεται για πρώτη φορά η λήψη στεγαστικής συνδρομής σε πληγέντες από φυσικές καταστροφές με προσωρινά παραχωρητήρια που ανήκουν σε φορείς του δημόσιου τομέα κατ' άρθρο 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143)». Επιπλέον, «...Επιτυγχάνεται η ταχύτερη ολοκλήρωση του έργου του ελέγχου ορθότητας των αιτήσεων των πληγείσων επιχειρήσεων από τη φυσική καταστροφή «Ιανός» καθώς και η άμεση ενίσχυσή τους και επιλύεται το οικιστικό πρόβλημα στην περιοχή του Ληξουρίου Κεφαλλονιάς, συνεπεία του σεισμών που έλαβαν χώρα το έτος 2014. Η ταχύτερη διεκπεραίωση εκκρεμοτήτων συμβάλλει στην ενίσχυση του κύρους και της αξιοπιστίας των θεσμών και στην εμπέδωση της εμπιστοσύνης των πολιτών προς την διοίκηση».

Το νομοσχέδιο, όπως έχει κατατεθεί στη Δημόσια Διαβούλευση¹, αποτελείται από 6 Κεφάλαια και περιλαμβάνει 18 διακριτά άρθρα.

Το **Κεφάλαιο Α** αποτελείται από 2 άρθρα (1- 2) που περιγράφουν το σκοπό και το αντικείμενο του νομοσχεδίου.

Το **Κεφάλαιο Β** («Ενίσχυση Πολιτικής Προστασίας»), αποτελείται από 2 άρθρα (άρθρα 3 και 4), που αφορούν στην ανασυγκρότηση/ τροποποίηση διατάξεων σχετικά με την αποτελεσματική λειτουργία της Επιτροπής Εκτίμησης Κινδύνου από την εκδήλωση καιρικών φαινομένων και πάσης φύσεως κινδύνων πολιτικής προστασίας, καθώς και στην αντικατάσταση διατάξεων που αφορούν στην εννοιολόγηση και τις συνέπειες από την κήρυξη της Έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας σε επίπεδο τοπικής κλίμακας.

Το **Κεφάλαιο Γ** («Ενίσχυση Πυροσβεστικού Σώματος»), αποτελείται από 9 άρθρα (άρθρα 5 έως 13), και περιλαμβάνει την αναθεώρηση διατάξεων που αφορούν τη συγκρότηση, υποστήριξη και ενίσχυση του πυροσβεστικού σώματος, ιδιαίτερα κατά τις κρίσιμες περιόδους με υψηλή πιθανότητα εκδηλώσεως ακραίων καιρικών φαινομένων και φυσικών καταστροφών.

Στο **Κεφάλαιο Δ** («Ρυθμίσεις θεμάτων αποκατάστασης επιπτώσεων φυσικών καταστροφών», άρθρα 14-16), περιλαμβάνει προβλέψεις για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των συνεπειών από φυσικές καταστροφές, με ειδικότερη έμφαση στις περιοχές της Κεφαλληνίας και των περιοχών που επλήγησαν από τον «Ντάνιελ».

Τέλος, το **Κεφάλαιο Ε** («Εξουσιοδοτικές διατάξεις», άρθρο 17) περιλαμβάνει τις σχετικές εξουσιοδοτικές διατάξεις.

Το **Κεφάλαιο ΣΤ** (άρθρο 18) αναφέρεται στην περίοδο έναρξης ισχύος.

Τα πιο σημαντικά σημεία στα οποία εστιάζει το συγκεκριμένο νομοσχέδιο συνοψίζονται στα εξής κεφάλαια:

¹ <https://www.opengov.gr/civilprotection/?p=7473>

Κεφάλαιο Β': Επιλύονται ζητήματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας. Συγκεκριμένα, τροποποιείται η σύνθεση της Επιτροπής Εκτίμησης Κινδύνου από την εκδήλωση καιρικών φαινομένων και πάσης φύσεως κινδύνων πολιτικής προστασίας με σκοπό την αύξηση της αποτελεσματικότητάς της και επιλύεται το πρόβλημα της σύντομης διάρκειας ισχύος της κήρυξης μιας περιοχής σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας.

Κεφάλαιο Γ': Αντιμετωπίζεται το ζήτημα της ιδιαίτερα δυσχερούς στελέχωσης του Πυροσβεστικού Σώματος (Π.Σ.). Επίσης, επιδιώκεται η αύξηση της ικανότητας του διωκτικού μηχανισμού στην αντιμετώπιση του αδικήματος του εμπρησμού και η ενίσχυση της αποτελεσματικότητάς του και ρυθμίζονται τα ειδικότερα θέματα φοίτησης του πυροσβεστικού προσωπικού στη Σχολή Επαγγελματικής Μετεκπαίδευσης του Π.Σ. με απόφαση του Αρχηγού του Πυροσβεστικού Σώματος, ώστε να παρέχεται μεγαλύτερη ευελιξία κατά τη ρύθμιση των σχετικών θεμάτων.

Κεφάλαιο Δ: Προβλέπεται η δυνατότητα λήψης στεγαστικής συνδρομής στα φυσικά πρόσωπα που είναι λήπτες προσωρινών παραχωρητηρίων, είναι, ήδη, εγκαταστημένοι σε κατοικίες που ανήκουν σε φορείς του δημόσιου τομέα κατ' άρθρο 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143) και έχουν πληγεί ή πλήττονται από φυσικές καταστροφές, μεταφέρεται η αρμοδιότητα του ελέγχου ορθότητας των εκκρεμών αιτήσεων των πληγεισών επιχειρήσεων από τις φυσικές καταστροφές που προκλήθηκαν από την πορεία του μεσογειακού κυκλώνα «Ιανός», από τη Διεύθυνση Αποκατάστασης Φυσικών Καταστροφών Κεντρικής Ελλάδας (ΔΑΕΦΚ ΚΕ), στη Διεύθυνση Αποκατάστασης Φυσικών Καταστροφών Δυτικής Ελλάδας (ΔΑΕΦΚ ΔΕ), για λόγους επίστευσης της διαδικασίας αποκατάστασης και επανόρθωσης. Τέλος, προβλέπεται η δυνατότητα της ΔΑΕΦΚ ΚΕ, να προβαίνει σε απαραίτητες ενέργειες για την ανακατασκευή ή επισκευή ζημιών που προκλήθηκαν από τους σεισμούς της 26ης.1.2014 και της 3ης.2.2014, αντίστοιχα, σε κτήρια εντός του οικισμού «Ληξούρι Ι» Κεφαλονιάς.

Η πολιτική προστασία και το Πυροσβεστικό Σώμα στην Ελλάδα αποτελούν βασικούς πυλώνες διαχείρισης κρίσεων, φυσικών και ανθρωπογενών. Ο ρόλος τους είναι νευραλγικός καθώς πρόκειται για μια χώρα με έντονη σεισμικότητα, συχνές δασικές πυρκαγιές, πλημμύρες και άλλα φυσικά φαινόμενα που εκδηλώνονται με ιδιαίτερη ένταση.

Η πολιτική προστασία στην Ελλάδα ρυθμίζεται με μια σειρά από νόμους, προεδρικά διατάγματα και Υπουργικές Αποφάσεις, τα οποία στοχεύουν στη ρύθμιση σε κεντρικό και τοπικό επίπεδο στα ζητήματα που σχετίζονται με αυτή, με βασικότερο το Νόμο 4662/2020 «Εθνικός Μηχανισμός Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων, αναδιάρθρωση της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, αναβάθμιση συστήματος εθελοντισμού πολιτικής προστασίας, αναδιοργάνωση του Πυροσβεστικού και άλλες διατάξεις» (Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, 2025), χωρίς ωστόσο να υπάρχει στο σύνολο των νομοθετημάτων, σαφής σχεδιασμός και επιτυχής διάκριση αρμοδιοτήτων επί τη βάση ενιαίας στρατηγικής πολιτικής προστασίας τόσο σε κεντρικό όσο και σε τοπικό επίπεδο.

Το Πυροσβεστικό Σώμα υπάγεται στο Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας και αποτελεί τον βασικό επιχειρησιακό βραχίονα για την αντιμετώπιση πυρκαγιών, διασώσεων και τεχνολογικών ατυχημάτων. Σε πρακτικό επίπεδο, η πολιτική προστασία οργανώνεται μέσω επιτροπών στις οποίες περιλαμβάνονται φορείς όπως: η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας (ΓΓΠΠ) και αρχές, οργανισμοί και φορείς, λ.χ. υπουργεία, η πυροσβεστική υπηρεσία, η ελληνική αστυνομία, οι ένοπλες δυνάμεις, οι υγειονομικές αρχές, οι αποκεντρωμένες διοικήσεις, οι περιφέρειες και οι δήμοι (Ευρωπαϊκή Πολιτική Προστασία και Επιχειρήσεις Ανθρωπιστικής Βοήθειας, 2025), ενώ, η ΓΓΠΣ μελετά, σχεδιάζει, οργανώνει και συντονίζει την πολιτική της χώρας σε θέματα ευαισθητοποίησης του κοινού, πρόληψης και αντιμετώπισης φυσικών ή ανθρωπογενών καταστροφών, καθώς και τις δράσεις των δημοσίων υπηρεσιών και των εθελοντών πολιτικής

προστασίας (Ευρωπαϊκή Πολιτική Προστασία και Επιχειρήσεις Ανθρωπιστικής Βοήθειας, 2025).

Η παραπάνω διάρθρωση, συμβάλει στην έως σήμερα προβληματική λειτουργία της πολιτικής προστασίας σε κεντρικό και τοπικό επίπεδο, κυρίως, λόγω των ελλειμμάτων συντονισμού, αναποτελεσματικής χρήσης των υπαρχόντων χρηματοδοτικών πόρων, υποστελέχωσης ή/και μη βέλτιστης στελέχωσης των αρμοδίων υπηρεσιών και έλλειψης διαχειριστικής και τεχνικής γνώσης από τα υπάρχοντα τεχνικά και πολιτικά στελέχη με αποτέλεσμα την ανεπαρκή διαχείριση κρίσεων σε μια σειρά φυσικών καταστροφών σε επίπεδο χώρας.

Αλλά και σε ευρωπαϊκό επίπεδο άλλωστε έχουν ήδη επισημανθεί περιοχές στις οποίες οι εθνικές πολιτικές αδυνατούν να ανταποκριθούν πλήρως στις σύγχρονες απαιτήσεις που επιτάσσουν οι συνέπειες της κλιματικής κρίσης και δια τούτο διαμορφώθηκαν τόσο ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Πολιτικής Προστασίας, όσο και το πρόγραμμα RescEU.

Ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Πολιτικής Προστασίας (UCPM – Union Civil Protection Mechanism) αποτελεί έναν βασικό θεσμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την πρόληψη, προετοιμασία και απόκριση απέναντι σε φυσικές και ανθρωπογενείς καταστροφές, εντός και εκτός των συνόρων της ΕΕ. Πράγματι, ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Πολιτικής Προστασίας είναι θεμελιώδες εργαλείο ευρωπαϊκής αλληλεγγύης και συλλογικής ασφάλειας, ιδίως σε περιόδους κλιματικής κρίσης και γεωπολιτικής αστάθειας. Η περαιτέρω ενίσχυση και ενσωμάτωση του στον πυρήνα των εθνικών πολιτικών πολιτικής προστασίας του θα τον καταστήσει ακόμη πιο αποτελεσματικό και επιτυχή.

Ο μηχανισμός RescEU αποτελεί ενισχυτικό σκέλος του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Πολιτικής Προστασίας (UCPM) και δημιουργήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση με σκοπό την ενίσχυση της ετοιμότητας και της αντίδρασης σε μεγάλες φυσικές και ανθρωπογενείς καταστροφές εντός και εκτός της Ε.Ε. Ουσιαστικά, το RescEU είναι ένας ευρωπαϊκός μηχανισμός στρατηγικής εφεδρείας, που περιλαμβάνει αποθέματα μέσων και πόρων (όπως εναέρια μέσα, ιατρικό εξοπλισμό, κινητές μονάδες, γεννήτριες κ.λπ.), τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν όταν τα εθνικά μέσα δεν επαρκούν.

Δημιουργήθηκε το 2019, ως απάντηση στην αυξανόμενη ανάγκη για συλλογική ευρωπαϊκή αντιμετώπιση κρίσεων, όπως οι δασικές πυρκαγιές, οι πλημμύρες, οι πανδημίες, και οι τεχνολογικές ή βιολογικές απειλές.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (ΕΟΚΕ) έχει εκδώσει σχετικές γνωμοδοτήσεις² και εκθέσεις³ αναφορικά με την αποτελεσματικότητα του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Πολιτικής Προστασίας, στις οποίες υπογραμμίζονται οι ανεπάρκειες σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο και προτείνονται συγκεκριμένες παρεμβάσεις. Σταχυολογώντας τα σημαντικότερα σημεία των προτάσεων αυτών, υπογραμμίζεται η ανάγκη:

- να βελτιωθεί ο χρόνος απόκρισης στις κρίσεις, καθώς αποτελεί ένα ουσιαστικό στοιχείο στη διαχείριση κρίσεων. Τούτο περιλαμβάνει, τον ορισμό μιας ενιαίας αρχής που θα έχει την διοίκηση για τη διαχείριση κάθε κρίσης και θα λαμβάνει αποφάσεις σχετικά με την αποτελεσματική κατανομή και ανάπτυξη των διαθέσιμων δυνάμεων.

- για επέκταση της ικανότητας δράσης- προετοιμασίας (pre-positioning) σε τομείς εκτός της πυρόσβεσης, σε όλα τα στάδια της πολιτικής προστασίας (πρόληψη, ετοιμότητα και αντίδραση), θα πρέπει να θεωρηθεί ως καταλύτης που θα ενισχύσει την επιχειρησιακή ικανότητα του μηχανισμού.

- για τη διαμόρφωση ενός εναρμονισμένου νομικού πλαισίου για τη συμμετοχή εθελοντών (ατόμων ή οργανισμών) στην βοήθεια που προσφέρεται σε σοβαρές κρίσεις.

Ένα σημαντικό ζήτημα που τίθεται σε ευρωπαϊκό επίπεδο επίσης είναι η ανάγκη προετοιμασίας, απόκρισης και αντιμετώπισης ενδεχόμενων υβριδικών απειλών, που δυνητικά μπορεί να λάβουν το χαρακτήρα πλήγματος σε τεχνολογικές υποδομές, αλλά και σε ανθρώπινους στόχους.

² <https://www.eesc.europa.eu/en/our-work/opinions-information-reports/opinions/strengthen-eus-civil-protection-response-resceu>

³ <https://www.eesc.europa.eu/en/our-work/opinions-information-reports/information-reports/ex-post-evaluation-european-unions-civil-protection-mechanism-including-resceu/opinions>

Καθίσταται επομένως σαφές ότι η αναβάθμιση και η αναδιοργάνωση των δομών πολιτικής προστασίας και η εκπαίδευση- κατάρτιση του προσωπικού αποτελούν κορυφαία προτεραιότητα τόσο για την ενίσχυση της ασφάλειας και την εμπέδωση του ρόλου του κράτους, όσο και για τη διασφάλιση των προϋποθέσεων για την κοινωνική πρόοδο, την ενεργό συμμετοχή της κοινωνίας στην προστασία του περιβάλλοντος.

ΣΧΟΛΙΑ Ο.Κ.Ε. ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΤΟΥ Ν/Σ

Όπως προαναφέρθηκε, με τις προωθούμενες διατάξεις του νομοσχεδίου υπό διαβούλευση ενισχύεται σημαντικά η διαδικασία κήρυξης της κατάστασης έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας τοπικής κλίμακας, βελτιώνονται ιδιαίτερα και οι διαδικασίες οργάνωσης και στελέχωσης του Π.Σ. και επιλύονται διάφορα ζητήματα αποκατάστασης των επιπτώσεων φυσικών καταστροφών.

Στο πλαίσιο αυτό, το Σχέδιο Νόμου του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας με τίτλο: «Πλαίσιο για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας: Διατάξεις για την πολιτική προστασία και το Πυροσβεστικό Σώμα» κινείται στην ίδια έως σήμερα κατεύθυνση όπου με σειρά νομοθετημάτων γίνεται μια ακόμα προσπάθεια επίλυσης οργανωτικών/διοικητικών θεμάτων που αφορούν το γενικότερο πλαίσιο πολιτικής προστασίας της χώρας και ειδικότερα το πυροσβεστικό σώμα, χωρίς να διαφαίνεται ότι υπάρχει κεντρικός σχεδιασμός ή βούληση συνολικής επίλυσης των επιμέρους ζητημάτων με αποτέλεσμα τη συνέχιση δυσλειτουργίας και του ασαφούς πλαισίου αρμοδιοτήτων και συντονισμού, των επιμέρους τομέων πολιτικής προστασίας.

Αναφορικά με το εν λόγω νομοσχέδιο, τα άρθρα 1 έως 13 τροποποιούν διαδικαστικά/οργανωτικά ζητήματα που αφορούν την πολιτική προστασία και το πυροσβεστικό σώμα, ενώ, τα άρθρα 14-16 ρυθμίζουν διαδικαστικά ζητήματα που αφορούν στην αποκατάσταση Φυσικών Καταστροφών.

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή ασφαλώς αξιολογεί θετικά τις πρόνοιες του νομοσχεδίου που αφορούν την ενίσχυση της στελέχωσης του Πυροσβεστικού Σώματος, καθώς και τις προβλέψεις για τις πληγείσες περιοχές. Εκτιμάται όμως ότι είναι σημαντικός ο εκσυγχρονισμός και η εναρμόνιση της μεθοδολογίας προσλήψεων και αναβάθμισης της επιχειρησιακής ετοιμότητας έτσι όπως έχουν αξιολογηθεί από τις υπηρεσίες με τη σωρευμένη εμπειρία στη διαχείριση κρίσεων και σύμφωνα με τις διεθνείς πρακτικές.

ΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ

Άρθρο 3: Επιτροπή Εκτίμησης Κινδύνου

Το Άρθρο 3 προβλέπει τη σύσταση Επιτροπής Εκτίμησης Κινδύνου από την εκδήλωση καιρικών φαινομένων και άλλων κινδύνων πολιτικής προστασίας, τροποποιώντας την παράγραφο 2 του άρθρου 7Α του ν. 4662/2020.

Η νέα προσθήκη 8ου μέλους στη σύνθεση της Επιτροπής Εκτίμησης Κινδύνου από την εκδήλωση καιρικών φαινομένων και πάσης φύσεως κινδύνων πολιτικής προστασίας όπου συμπεριλαμβάνεται ο Αρχηγός Π.Σ. αναμένεται να συμβάλει στην ενίσχυση του έργου της Επιτροπής και στην αποτελεσματικότερη εκτέλεση των αρμοδιοτήτων της.

Είναι σημαντικό να διασφαλιστεί ότι οι ΟΤΑ Α΄ βαθμού έχουν ενεργό ρόλο σε αυτή την επιτροπή, δεδομένου ότι αποτελούν τον πρώτο αποδέκτη των επιπτώσεων φυσικών καταστροφών. Η θεσμοθέτηση υποχρεωτικής εκπροσώπησης των δήμων σε κάθε επίπεδο συντονισμού (τοπικό, περιφερειακό, εθνικό) θα ενίσχυε την αποτελεσματικότητα της πολιτικής προστασίας και φυσικά της ΚΕΔΕ.

Άρθρο 4: Χρηματοδότηση Δήμων για Δράσεις Πολιτικής Προστασίας

Εφόσον το σχέδιο νόμου περιλαμβάνει διατάξεις για τη χρηματοδότηση των δήμων σε δράσεις πρόληψης και ετοιμότητας, είναι κρίσιμο να προβλεφθούν σταθεροί μηχανισμοί χρηματοδότησης. Αυτό θα επιτρέψει στους δήμους να

προμηθευτούν τον απαραίτητο εξοπλισμό, να εκπαιδεύσουν το προσωπικό τους και να συντάξουν σχέδια ετοιμότητας, ενισχύοντας έτσι την ανθεκτικότητα των τοπικών κοινωνιών.

1. Στο σχέδιο Νόμου στο Άρθρο 4 αυτού αναφέρεται:

«...Αν η κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας είναι τοπικής κλίμακας, η κήρυξή της γίνεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, κατόπιν εισήγησης:

α) του οικείου Δημάρχου, ή

β) του οικείου Περιφερειάρχη, για θέματα της αρμοδιότητάς τους.....»

Η ανωτέρω αναφορά **δεν αποσαφηνίζει ούτε παραπέμπει στα ζητήματα αρμοδιοτήτων των Δήμων και των Περιφερειών** (πότε αποφασίζει η περιφέρεια και πότε ο Δήμος), ενώ, δεν διευκρινίζει τον φορέα ο οποίος συντονίζει και έχει την τελική ευθύνη της διαδικασίας προκειμένου να υπάρχει σχετική εισήγηση από τον εκάστοτε αρμόδιο φορέα ώστε να κηρυχθεί μια περιοχή σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας.

Επιπλέον αναφέρεται:

«.....Η κήρυξη μιας περιοχής σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας έχει ισχύ έως τρεις (3) μήνες και δύναται να ανανεώνεται για έως τρεις (3) μήνες κάθε φορά, σύμφωνα με την παρ. 1.....»

Η νέα διάταξη που αντικαθιστά το ισχύον άρθρο διευρύνει αναμφίβολα επαρκώς τον αναγκαίο χρόνο για την υλοποίηση του απαραίτητου έργου των φορέων κρατικής αποκατάστασης δεδομένου ότι η αποτύπωση των απαιτούμενων παρεμβάσεων καθώς και η έκτασή τους είναι ιδιαίτερα μεγάλη.

Δεν αποσαφηνίζεται όμως ούτε πως προκύπτει το μεθοδολογικό πλαίσιο ώστε να καθορίζεται ο χρόνος σε 3 μήνες ούτε και πως επιλύονται τα γραφειοκρατικά προβλήματα συγκριτικά με τις 30 ημέρες που ισχύουν.

Στο πλαίσιο αυτό, προτείνεται να υπάρχει **διαχωρισμός των φυσικών καταστροφών σε χρονικές κλίμακες** οι οποίες θα συνδέονται τόσο με το χρονικό πλαίσιο

αποκατάστασης λειτουργίας μιας περιοχής, απαλείφοντας την οριζοντιοποίηση του χρονοδιαγράμματος κήρυξης σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης το οποίο κρίνεται ανεπαρκές αφενός και μη τεκμηριωμένο αφετέρου.

Επιπρόσθετα, η πολιτεία και οι τοπικές αρχές θα πρέπει να είναι αρκετά προσεκτικές στη διαχείριση και επικοινωνία της διαδικασίας κήρυξης έκτακτης ανάγκης, διότι ενδέχεται να προκαλούνται σε ορισμένους τομείς ανυπέρβλητα εμπόδια ομαλής λειτουργίας, εξ αιτίας κυρίως του πανικού και των δυσχερειών που διαμορφώνονται τυπικά και άτυπα σε καταναλωτές, επενδυτές και ενδιάμεσους δρώντες μέσα από μια τέτοια συνθήκη. Θα πρέπει να εξεταστεί ο διαχωρισμός του επιχειρησιακού όρου που θα αφορά στις ενέργειες της δημόσιας διοίκησης, έναντι των πιο ελαφρών συνεπειών που θα έχει αυτός για να διασφαλιστεί η συνέχεια και ομαλότητα της οικονομικής και κοινωνικής ζωής.

Άρθρο 5: Ανάπτυξη Ψηφιακής Πλατφόρμας Διαχείρισης Κινδύνου

Η πρόβλεψη για την ανάπτυξη ενιαίας ψηφιακής πλατφόρμας διαχείρισης κινδύνου είναι θετική. Ωστόσο, είναι απαραίτητο να διασφαλιστεί η διαλειτουργικότητα των δομών και η ψηφιακή ενοποίηση, ώστε να επιτρέπεται η ανταλλαγή δεδομένων και η άμεση ενημέρωση όλων των εμπλεκόμενων φορέων, συμπεριλαμβανομένων των δήμων.

Άρθρο 6: Συμμετοχή Τοπικών Κοινωνιών στον Σχεδιασμό

Ως προς την προτεινόμενη ρύθμιση του άρθρου 6 που αφορά στην Εποπτεία Διεύθυνσης Αντιμετώπισης Εγκλημάτων Εμπρησμού – Προσθήκη άρθρου 92Α στο ν. 4662/2020, εκτιμάται ότι η νέα ρύθμιση ενισχύει σημαντικά την αποτελεσματικότητα του ανακριτικού έργου του Π.Σ. μέσω του διορισμού και εποπτείας ενός εισαγγελικού λειτουργού επί θητεία με συγκεκριμένες αρμοδιότητες.

Είναι σημαντικό τα σχέδια εκτίμησης κινδύνου να λαμβάνουν υπόψη τις τοπικές ιδιαιτερότητες, τη γεωμορφολογία και τις ιστορικές καταγραφές συμβάντων. Η αξιοποίηση της εμπειρίας των τοπικών κοινωνιών θα ενισχύσει την αποτελεσματικότητα των σχεδίων πολιτικής προστασίας.

Άρθρο 7: Συνεργασία με Άλλους Φορείς

Η συνεργασία με άλλους αρμόδιους φορείς, όπως το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, είναι απαραίτητη για την επιτυχή υλοποίηση των προτεινόμενων δράσεων. Η θεσμοθέτηση συστηματικού διαλόγου με την Αυτοδιοίκηση πριν από την ψήφιση κάθε σχετικού νομοσχεδίου θα ενίσχυε τη διαφάνεια και την αποτελεσματικότητα των πολιτικών.

Ειδικότερα ζητήματα που χρήζουν αποσαφήνισης/διευκρινίσεων τα οποία περιλαμβάνονται στο εν λόγω Σχέδιο Νόμου είναι:

Στο άρθρο 9 αναφέρεται:

«....2. Το όριο ηλικίας των Αξιωματικών ειδικών καθηκόντων μέχρι το οποίο επιτρέπεται να υπηρετούν, ανεξαρτήτως βαθμού, ορίζεται το εξηκοστό πέμπτο (65ο) έτος για όλους, πλην των Υγειονομικών για τους οποίους ορίζεται το εξηκοστό όγδοο (68ο).....»

Στο άρθρο αυτό υπάρχει αναφορά για όριο συνταξιοδότησης των υγειονομικών του πυροσβεστικού σώματος τα 68 έτη, για το οποίο γίνεται ειδικότερη αναφορά τεκμηρίωση στην ανάλυση συνεπειών της ρύθμισης χωρίς να τεκμηριώνεται το ύψος της αύξησης υπηρέτησης με βάση τα τρέχοντα Εθνικά όρια παρά μόνο σε ζητήματα που αφορούν την υποστελέχωση και την εμπειρία των υπαρχόντων υγειονομικών κάτι το οποίο δεν αφορά τη συγκεκριμένη εργασιακή ομάδα αλλά σχεδόν το σύνολο των σωμάτων ασφαλείας. Σε κάθε περίπτωση δεν διαφαίνεται σε τεχνικό επίπεδο πως η αύξηση ορίων συνταξιοδότησης των υγειονομικών πυροσβεστικού σώματος βελτιώνει την πολιτική προστασία και το ζήτημα της υποστελέχωσης. Για λόγους αρχής και κοινωνικής αποτελεσματικότητας,, προτείνεται το όριο ηλικίας για αποστρατεία όλων των κατηγοριών Αξιωματικών Ειδικών Καθηκόντων του Π.Σ. να είναι ενιαίο και ως τέτοιο να οριστεί το 65ο έτος.

Ως προς την **προτεινόμενη ρύθμιση του άρθρου 10** που αφορά στο Ποσοστό συμμετοχής στις προκαταρκτικές εξετάσεις του διαγωνισμού για τους υποψήφιους Πυροσβέστες Δασικών Επιχειρήσεων – Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 5 π.δ. 18/2022,

φαίνεται ότι εκ πρώτης εξυπηρετεί στη δυνατότητα κλήσης περισσότερων επιλαχόντων υποψηφίων για την ταχύτερη κάλυψη των αναγκών.

Ως προς την προτεινόμενη ρύθμιση του άρθρου 11 που αφορά στο Πυροσβεστικό Προσωπικό Επί Θητεία – Προσθήκη άρθρου 15Α στον ν. 3938/2011, εκτιμάται ότι θα συμβάλει στην ηλικιακή ανανέωση του προσωπικού από άποψη ηλικίας με νέες ευέλικτες διαδικασίες και ενισχύει τις επιχειρησιακές δυνατότητες του Πυροσβεστικού Σώματος μέσω της ταχύτερης κάλυψης των αυξημένων υπηρεσιακών αναγκών σε κρίσιμες ειδικότητες. Επιπλέον, παρέχεται η δυνατότητα

σταδιακής ένταξης της συγκεκριμένης κατηγορίας προσωπικού στο μόνιμο δυναμικό του Πυροσβεστικού Σώματος μέσω μίας θεσμικής αξιολόγησης.

Ως προς την προτεινόμενη ρύθμιση του άρθρου 12 που αφορά στην Απόκτηση της Άδειας Ικανότητας Οδηγού Χειριστή Υπηρεσιακών Οχημάτων Μηχανημάτων (Υ.Ο.Μ.) του Πυροσβεστικού Σώματος κατηγορίας ΠΣ-Γ – Προσθήκη άρθρου 15Β στον ν. 3938/2011, εκτιμάται ότι εξυπηρετεί τις υπηρεσιακές ανάγκες, αλλά θα πρέπει να συνδυαστεί επικουρικά με ένα συνολικό οργανωσιακό ανασχεδιασμό ώστε να μειωθούν οι διάφορες παραλλαγές θητειών.

Ως προς την προτεινόμενη **ρύθμιση του άρθρου 13** που αφορά στη Φοίτηση στη

Σχολή Επαγγελματικής Μετεκπαίδευσης του Πυροσβεστικού Σώματος – Αντικατάσταση παρ. 21 άρθρου 39 ν. 4662/2020, εκτιμάται ότι παρέχει την αναγκαία διακριτική ευχέρεια στον Αρχηγό Π.Σ. για τη ρύθμιση των θεμάτων φοίτησης στη Σχολή Επαγγελματικής Μετεκπαίδευσης Επιτελών Στελεχών του Π.Σ.

Ως προς την προτεινόμενη ρύθμιση του Κεφαλαίου Δ' ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ **Άρθρο 14 Στεγαστική συνδρομή προσωρινών παραχωρησιούχων ακινήτων φορέων του Δημοσίου** – Προσθήκη άρθρου 6Δ στον ν. 4797/2021: Παρέχει τη δυνατότητα σε φυσικά πρόσωπα που είναι λήπτες προσωρινών παραχωρητηρίων κατοικιών που ανήκουν σε φορείς του δημόσιου τομέα να μπορούν να αιτηθούν και να λάβουν στεγαστική συνδρομή κατόπιν σχετικής βεβαίωσης του εκάστοτε αρμόδιου φορέα

Στο άρθρο 14 αναφέρεται άλλωστε:

«...Στεγαστική ενίσχυση προσωρινών δικαιούχων ακινήτων ιδιοκτησίας φορέων του Δημοσίου

Φυσικά πρόσωπα που έχουν λάβει προσωρινά παραχωρητήρια και έχουν εγκατασταθεί σε κατοικίες, οι οποίες:

α) ανήκουν κατά κυριότητα σε φορείς του δημόσιου τομέα, όπως ορίζεται στην περ.

α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), και

β) βρίσκονται σε περιοχές που έχουν οριοθετηθεί ως πληγείσες,

δικαιούνται στεγαστικής συνδρομής για την αποκατάσταση των ζημιών, σύμφωνα με τους ν. 867/1979 (Α' 24), 1048/1980 (Α' 265), 1131/1981 (Α' 54), 1190/1981 (Α' 203), εφόσον προσκομίσουν βεβαίωση από τον αρμόδιο για την έκδοση του οριστικού παραχωρητηρίου φορέα με την οποία βεβαιώνεται ότι πληρούν τις προϋποθέσεις για να καταστούν οριστικοί κύριοι του συγκεκριμένου ακινήτου.....».

Η αναφορά περί έκδοσης οριστικού παραχωρητηρίου από αρμόδιο φορέα προκειμένου φυσικά πρόσωπα που έχουν λάβει προσωρινά παραχωρητήρια να καταστούν οριστικοί κύριοι ακινήτων του δημοσίου, χωρίς μεθοδολογικό πλαίσιο και σαφή διάκριση επί ποίων ακινήτων του δημοσίου δύναται να γίνει οριστική παραχώρηση αλλά και με ποια κριτήρια, καθιστά την εν λόγω διάταξη προβληματική, ανεφάρμοστη και δυνητικά μη ελεγχόμενη, καθώς αφενός δεν διασφαλίζει ένα σαφές και ασφαλές πλαίσιο για τους πληγέντες και αφετέρου δημιουργεί επιμέρους γραφειοκρατικές ασάφειες στον υπάρχον μηχανισμό.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ Ο.Κ.Ε. ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Παρακάτω παρουσιάζονται συγκροτημένες προτάσεις εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την ενίσχυση των πολιτικών Πολιτικής Προστασίας, τόσο σε εθνικό (Ελλάδα) όσο και ευρωπαϊκό επίπεδο, λαμβάνοντας

υπόψη τις σύγχρονες προκλήσεις: κλιματική κρίση, φυσικές καταστροφές, πανδημίες και γεωπολιτικές κρίσεις.

- Ενίσχυση της πρόληψης και προετοιμασίας, σύμφωνα με τις προτεραιότητες που έχει θέσει η ΕΕ, μέσω του RescEU και του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Πολιτικής Προστασίας.
- Αυξημένη χρηματοδότηση έργων πρόληψης (αντιπλημμυρικά, δασοπροστασία, οδικά έργα πρόληψης) στο πλαίσιο της υλοποίησης των δράσεων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.
- Δημιουργία εθνικού σχεδίου πρόληψης με επικαιροποιημένη καταγραφή κινδύνων ανά γεωγραφική περιοχή και ανά περίοδο/ εποχή. Χρήση εργαλείων πρόγνωσης και τεχνητής νοημοσύνης για πρώιμο εντοπισμό κινδύνων με ταυτόχρονη εκπαίδευση στελεχών και ανανέωση των μέσων αντιμετώπισης.
- Ενίσχυση της ετοιμότητας σε περιοχές με ισχυρό αναπτυξιακό αποτύπωμα, τόσο πριν όσο και μετά την εκδήλωση των κρίσεων και καταστροφών. Ταχύτερη καταβολή αποζημιώσεων σε πληγέντες για την αποκατάσταση ζημιών σε κατοικίες και αγροτικούς χώρους.
- Ενίσχυση της επιστημονικής συνεργασίας (π.χ. Ινστιτούτα Μετεωρολογίας, Σεισμολογίας, Περιβάλλοντος) με την Πολιτική Προστασία.
- Αναβάθμιση της επιχειρησιακής ικανότητας του ΠΣ που θα περιλαμβάνει: σύγχρονο εξοπλισμό για πυροσβεστικό σώμα, ΕΜΑΚ, εθελοντικές ομάδες (ελικόπτερα, drones, οχήματα 4x4, συστήματα GIS), ενιαία, ομοιογενή και σταθερή διάρθρωση του οργανογράμματος με άμεση συμπλήρωση των απαιτούμενων θέσεων.
- Συνεργασία με την ΕΕ για την αναβάθμιση του μόνιμου διακρατικού στόλου πυρόσβεσης και διάσωσης μέσω του μηχανισμού rescEU.
- Αποσαφήνιση των ρόλων με σαφή ιεραρχία εντολών και αρμοδιοτήτων σε περίπτωση καταστροφής (Δήμος → Περιφέρεια → Κράτος).
- Θέσπιση Τοπικών Επιτροπών Πολιτικής Προστασίας με αρμοδιότητες πρόληψης και συντονισμού, με ενσωμάτωση πιστοποιημένων σωμάτων εθελοντών.

- Διαμόρφωση κεντρικού φορέα συντονισμού και επιθεώρησης σχεδίων πρόληψης και ασκήσεων, με πλήρη αποσαφήνιση του ρόλου των τοπικών αρχών και των σωμάτων που εμπλέκονται στο πεδίο.
- Διαμόρφωση ειδικού οργάνου/ παρατηρητηρίου μελετών επιπτώσεων που θα ελέγχει απολογιστικά (αλλά και εκ των προτέρων) τη διαχειριστική και οικονομική επάρκεια και αποτελεσματικότητα των διατιθέμενων μέσων και βέλτιστη χρήση κονδυλίων από τις αρμόδιες δημοτικές, περιφερειακές αρχές και υπηρεσίες για θέματα αντιμετώπισης καταστροφών.

Η Ο.Κ.Ε. τονίζει τη σημασία της συμμετοχής της κοινωνίας των πολιτών στη διαμόρφωση και εφαρμογή πολιτικών πολιτικής προστασίας. Πιστεύει ότι η εμπλοκή των πολιτών και των οργανώσεών τους είναι απαραίτητη για την αξιοπιστία και την αποτελεσματικότητα της ευρωπαϊκής διακυβέρνησης, ιδιαίτερα σε θέματα που αφορούν την πρόληψη και αντιμετώπιση καταστροφών. Η Ο.Κ.Ε. επισημαίνει ότι ιδιαίτερα για τα ζητήματα πολιτικής προστασίας απαιτείται σε κεντρικό επίπεδο η απόδοση υψηλής προτεραιότητας στον τομέα αυτό και μια ισχυρή διαβάθμιση ως προς την κοινωνική λογοδοσία και ευθύνη των θεσμών και των αρχών που διαχειρίζονται αντίστοιχες κρίσεις. Για τούτο, θεωρεί ότι οι κοινωνικοί φορείς και οι τοπικές κοινότητες μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην ενημέρωση, εκπαίδευση και κοινωνική συμμετοχή των πολιτών, μέσα από:

- Υιοθέτηση προγραμμάτων πολιτικής προστασίας στα σχολεία (π.χ. εβδομάδα ενημέρωσης για σεισμούς, πυρκαγιές, πλημμύρες).
- Υποχρεωτικές ασκήσεις ετοιμότητας με τη συμμετοχή τοπικής κοινωνίας, σχολείων, επιχειρήσεων.
- Δημιουργία τοπικών ομάδων πολιτών-εθελοντών με πιστοποίηση και ρόλο σε περιπτώσεις κρίσης. Καμπάνιες ευαισθητοποίησης με πρακτικές οδηγίες για τις τοπικές κοινότητες
- Ειδικά στο ζήτημα του καθαρισμού οικοπέδων εν όψει της αντιπυρικής περιόδου απαιτείται ένα πιο συνεκτικό σχέδιο εκπαίδευσης και οργάνωσης σε τοπικό επίπεδο για τη συλλογή και διακομιδή των υλικών από τους ιδιώτες, με τρόπο που θα βελτιώνει το περιβαλλοντικό αποτύπωμα και θα μειώνει το μέσο κόστος διαχείρισης ανά νοικοκυριό και δημοτική αρχή.

Σε σχέση με το ρόλο της τοπικής αυτοδιοίκησης, η Ο.Κ.Ε αναγνωρίζοντας την αναγκαιότητα ενίσχυσης του πλαισίου πολιτικής προστασίας σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, προτείνει τα εξής:

1. Ενίσχυση του ρόλου των ΟΤΑ Α' βαθμού:

- Οι Δήμοι πρέπει να έχουν **ενεργή συμμετοχή στις επιτροπές εκτίμησης κινδύνου**, καθώς αποτελούν τον πρώτο αποδέκτη κινδύνων και αναγκών των τοπικών κοινωνιών.
- Κίνητρα στους δήμους για εκπόνηση τοπικών σχεδίων αντιμετώπισης.
- Προτείνεται η **θεσμοθέτηση υποχρεωτικής εκπροσώπησης των δήμων** σε κάθε επίπεδο συντονισμού (τοπικό – περιφερειακό – εθνικό).
- Προτείνεται επίσης η καθιέρωση δυο εξαμηνιαίων συγκλήσεων των οργάνων των τοπικών αρχών (δημοτικά, περιφερειακά συμβούλια), πριν και μετά την αντιπυρική περίοδο (Απρίλιος- Οκτώβριος) για την αξιολόγηση της προετοιμασίας και των αποτελεσμάτων της διαχείρισης της πολιτικής προστασίας.

2. Επαρκής χρηματοδότηση των δήμων για δράσεις πρόληψης και ετοιμότητας:

- Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις οφείλουν να συνοδεύονται από **σταθερούς μηχανισμούς χρηματοδότησης** για τις υπηρεσίες πολιτικής προστασίας των δήμων (π.χ. προμήθεια εξοπλισμού, εκπαίδευση προσωπικού, σύνταξη σχεδίων ετοιμότητας).

3. Αξιοποίηση της εμπειρίας των τοπικών κοινωνιών:

- Τα σχέδια εκτίμησης κινδύνου να λαμβάνουν υπόψη **τις τοπικές ιδιαιτερότητες**, τη γεωμορφολογία και τις ιστορικές καταγραφές συμβάντων.

4. Διαλειτουργικότητα των δομών και ψηφιακή ενοποίηση:

- Προτείνεται η ανάπτυξη ενιαίας **ψηφιακής πλατφόρμας διαχείρισης κινδύνου** για την ανταλλαγή δεδομένων και την άμεση ενημέρωση όλων των εμπλεκόμενων φορέων.

Η ΟΚΕ τονίζει την ανάγκη για θέσπιση μηχανισμών παρακολούθησης και συμμετοχής των κοινωνικών εταίρων και των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών στην διαμόρφωση πολιτικών για την κοινωνική προστασία τόσο σε επίπεδο ΕΕ όσο και σε εθνικό επίπεδο, διασφαλίζοντας τη διαφάνεια και την ενσωμάτωση στη διαδικασία αξιολόγησης των πολιτικών και των επιπτώσεων τους.